

Politike i procedure zaštite djece

Sadržaj

1. Lista pojmova	3
2. Principi deklaracije	5
3. Ciljevi	6
4. 4. Izjava posvećenosti i obaveza	7
4.1. Primjenjivost obaveza	8
4.2. Prihvatanje dužnosti brige i drugih zakonskih obaveza	8
4.2.1. Procedura uslijed kršenja politike zaštite djece	8
4.2.2. Ishod kršenja politike zaštite djece	8
5. Plan implementacije	9
5.1. Sigurnost pri zapošljavanju/regrutovanju	9
5.1.1. Intervjui	9
5.1.2. Reference i pozadinske provjere	9
5.2. Trening	9
5.2.1. Svijest o obavezama zaštite djece	9
5.3. Etički kod	10
5.4. Siguran dizajn aktivnosti	10
5.4.1. Informacije i saglasnost za punoljetne osobe	10
5.4.2. Informacije i saglasnost za maloljetnike	10
5.4.3. Online okruženja	11
6. Evaluacija i istraživanje sa maloljetnicima	11
5.1. Evaluacija	12
5.2. Istraživanje	13
7. Izvještavanje incidenata	13
8. Povjerljivost	13
9. Komunikacija kroz medije	14
10. Sporazumi sa partnerima	14
11. Posvećenost dobrim praksama	14
12. Aneksi	14

1. Lista Pojmova

- **Djevojčica, dječak, maloljetnik** : Svako mlađi od 18 godina, kao što je definisano u Konvenciji o pravima djeteta.
- **Dječija prava** : Djevojčice i dječaci imaju „pravo na život, opstanak i razvoj“, uzimajući u obzir da pojam „razvoj“ obuhvata fizičke, psihičke, kognitivne, društvene i kulturne segmente razvoja .
- **Zaštita djece** : politike, procedure i prakse koje se koriste za zaštitu djece koja doći u kontakt sa LDA Mostar i sa svim ljudima koji su povezani sa našim radom izvršenje protiv bilo kakvog oblika štete, zloupotrebe ili eksploatacije, kao i odgovornost svih članova osoblja da ih integrišu u svoje aktivnosti kako bi se osiguralo da je LDA Mostar sigurna organizacija za djecu.
- **Prevenција nasilja nad djecom** : Prevenција povrede, zlostavljanja, zanemarivanja, eksploatacije i nasilja protiv djece i odgovor na njih. Program prevencije nasilja nad djecom je aktivnost ili inicijativa osmišljena da zaštiti djevojčice i dječake od svih oblika nasilja. Ovo uključuje integrisanje aktivnosti prevencije u sve tematske oblasti u cilju poboljšanja sigurnosti okruženja u kojem borave djeca.
- **Zlostavljanje djece** : Zlostavljanje djece podrazumijeva kršenje prava djeteta i uključuje sve oblike nasilje protiv njih: fizičko i psihološko zlostavljanje, seksualno zlostavljanje, zanemarivanje, nasilje u porodici, seksualne eksploatacije, otmice i trgovine djecom, uključujući u seksualne eksploatacije, uključivanje maloljetnika u seksualno iskorištavanje djece na internetu ili in dječiji rad, kao definisano ispod.
- **Fizičko zlostavljanje** : Kada osoba namjerno maltretira ili prijeti maltretiranjem maloljetnika, između ostalog: guranje, udaranje, šamaranje, tresenje, bacanje, udaranje ili udaranje nogama, ujedanje, paljenje, davljenje i trovanje. Kao fizičko zlostavljanje smatraju se i kulturne tradicije koje mogu fizički izmijeniti tijelo maloljetnika izazivajući patnju, oštećenja i/ili izazivanje trajna posljedica na zdravlje, kao što je žensko genitalno sakaćenje.
- **Nepažnja** : Uporni propust, posjedovanje sredstava za to ili namjerno poricanje djetetu čiste vode, hrane, skloništa, sanitarnih uslova ili nadzora ili njege, koji dovode njihovo zdravlje i razvoj u rizik.
- **Psihološko zlostavljanje** : Konstantni napadi na samopoštovanje djece. Neki primjeri su, između ostalog: vrijeđanje, prijetnje, ismijavanje, sramoćenje, zastrašivanje ili izolacija djeteta.
- **Seksualno zlostavljanje djece** : Kada djevojčicu ili dječaka koristi drugi maloljetnik, adolescent ili odrasla osoba radi vlastite seksualne stimulacije ili zadovoljavanja. Seksualno zlostavljanje se odnosi na aktivnosti sa ili bez fizičkog kontakta, uključujući sve oblike seksualne aktivnosti koje uključuju maloljetnike, uključujući izlaganje djeteta seksualnom sadržaja na internetu ili fotografisanja u svrhu eksploatacije.
- **Nasilje u porodici** : Uključuje verbalno, fizičko, seksualno ili psihičko nasilje u porodica, kojem je dijete obično svjedok.
- **Seksualna eksploatacija djeteta na internetu** : Uključuje bilo koji čin seksualne eksploatacije izvršeno protiv djeteta koje je u nekom trenutku povezano s internetskim okruženjem. To također uključuje svaku upotrebu informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) koja vodi ka seksualnoj eksploataciji ili uzrokuje seksualnu eksploataciju djeteta, ili uzrokuje proizvodnju, kupovinu, prodaju, posjedovanje, distribuciju ili prijenos eksplicitnih slika ili ostalih materijala seksualne prirode.
- **Dječiji brak** : Formalni brak ili neformalna bračna zajednica u koje stupaju osobe bez navršene 18. godine. Ova pojava je uočena u slučajevima i dječaka i djevojčica, iako su djevojčice nesrazmjerno više pogođene. Dječiji brak je rasprostranjena pojava i može voditi do ozbiljnog narušavanja životnih standarda i prava djece.
- **Vrbovanje djece** : Bilo koji oblik ponašanja koji omogućuje ili olakšava seksualnu eksploataciju djeteta. Na primjer, razvijanje odnosa povjerenja s djetetom, u svrhu uvođenja djeteta u seksualni odnos.
- **Direktno seksualno zlostavljanje djece na internetu** : Čin slanja poruka digitalnim putem znajući

da je primaoc mlađi od 18 godina, s namjerom da se pribavi pristanak maloljetnika da stupi seksualni odnosi sa drugom osobom, koja je pošiljalac, ali ne nužno; ili čin slanja poruke digitalnim putem sa neprimjernog sadržaja znajući da je primaoc maloljetnik.

- **Dječji rad** : Obično se definira kao rad koji djevojčicama i dječacima lišava djetinjstvo, njihov potencijal i njihovo dostojanstvo, te je štetno za njihov fizički i psihički razvoj. Odnosi se na štetan i opasan rad iz psihičkog, fizičkog, društveni i moralni tačka djecu koji narušava njihovo školovanje i slobodno vrijeme.
- **Trgovina maloljetnicima** : Vezano za bilo koji oblik učešća u vrbovanju, premještanju ili prijemu djece u svrhu eksploatacije, kroz prijetnje ili bilo koji oblik prinude. Uključuje i zloupotrebu moći.
- **Kontakt sa maloljetnicima** : Rad na aktivnosti ili poziciji koja uključuje ili može uključivati direktan (uključujući internet kontakt) ili indirektan (kao što je upotreba slika) kontakt sa maloljetnicima. To može biti dio dužnosti položaja ili biti rezultat njihovog vršenja, za primjer, stupanje u kontakt sa maloljetnicima kroz rad u zajednici.
- **Rad sa maloljetnicima** : Rad sa maloljetnicima podrazumijeva bavljenje aktivnostima sa maloljetnicima gdje se razumno može očekivati da kontakt bude prirodan dio aktivnosti, a ne usputan. "Rad" također odnosi se na volonterski rad ili druge oblike neplaćenog rada.

2. Deklaracija principa

U LDA Mostar vjerujemo u neotuđiva prava: slobodu, dostojanstvo i jednakost za sve, uključujući djevojčice i dječake. Dječija populacija može biti izuzetno ranjiva, posebno u odnosu na diskriminirajuće faktore kao što su društveni sloj, spol, etnička pripadnost, seksualna orijentacija, različiti kapaciteti ili raseljeni status. Ovi faktori mogu dodatno povećati ranjivost djevojčica i dječaka na zlostavljanje i diskriminaciju.

Iako LDA Mostar nije organizacija posebno fokusirana na djecu, veliki dio našeg svakodnevnog rada odvija se u kontaktu s djecom. LDA Mostar je posvećena zaštiti prava djece tokom obavljanja svog rada, te zaštiti djevojčica i dječaka od radnji (namjernih ili ne) koje ih mogu dovesti u opasnost od bilo kakvog nasilja ili povrede.

Politika LDA Mostar je proaktivno stvaranje i održavanje organizacijske kulture i radnog okruženja koje sprječavaju i obeshrabruju radnje ili propuste, bilo namjerne ili slučajne, koje dovode djevojčice i dječake u opasnost od bilo kakvog zlostavljanja. Od svih ljudi koji su povezani s provođenjem rada LDA Mostar očekuje se da promovišu da se dječiji glas čuje kada je u pitanju siguran prostor za njih i da se, gdje je to potrebno, stvore mehanizmi da se njihov glas čuje. Osim toga, izričito im je zabranjeno da se bave bilo kakvom aktivnošću koja bi mogla rezultovati zlostavljanjem djece bilo koje vrste. Poduzeti će se posebne mjere kako bi se spriječilo da oni koji napadaju ili zlostavljaju maloljetnike imaju bilo kakav odnos saradnje sa LDA Mostar i nećemo tolerisati bilo kakvu vrstu zlostavljanja djece. Prema ovoj politici, svako ko radi u ime LDA Mostar ima odgovornost prijaviti svaku sumnju koju ima ili na koju joj je skrenuta pažnja.

Svako kršenje ove politike će se tretirati kao ozbiljna stvar i rezultiraće disciplinskim mjerama, uključujući raskid ugovora ili druge pravne lijekove.

3. Ciljevi

Cilj ove politike je pokazati opredijeljenost LDA Mostar da zaštiti djevojčice i dječake od svih vrsta povreda ili zlostavljanja, uključujući seksualno iskorištavanje i zlostavljanje, fizičko ili psihičko zlostavljanje i zanemarivanje. Ova politika, kao i prateće smjernice za implementaciju i alati, razvijeni su kako bi pružili praktične smjernice za sprječavanje zlostavljanja i poboljšanje zaštite djevojčica i dječaka u radu LDA Mostar.

Njegov cilj je stvoriti otvoreno i svjesno okruženje u kojem se brige o sigurnosti i dobrobiti djece mogu komunicirati i upravljati na fer i pravičan način, uvijek stavljajući najbolji interes djeteta na prvo mjesto. Svi ljudi povezani s provođenjem rada LDA Mostar dijele odgovornost za održavanje sigurnog okruženja za djecu i stoga prenošenje ove politike u svakodnevnu kulturu i praksu organizacije u smislu:

- **Prevenција zlostavljanja djece:** Nastojimo da podignemo svijest, primjenimo dobre prakse, obezbijedimo obuku i sprovedemo sigurniju selekciju i procese zapošljavanja kako bismo smanjili rizike za djevojčice i dječake sa kojima radimo ili dolazimo u kontakt. Od svih zaposlenih u organizaciji se očekuje da se pridržavaju Politike zaštite djece u odnosu na maloljetnike.
- **Obuka za promicanje znanja o obavezama u vezi sa zaštitom maloljetnika:** Osigurati da je ova politika iskomunicirana sa svim ljudima koji su povezani sa izvršavanjem poslova LDA Mostar i da budu svjesni da se od njih očekuje da je poštuju.
- **Prijavlјivanje zlostavljanja djece:** Osigurati da svi ljudi povezani s izvođenjem rada LDA Mostar budu svjesni svojih specifičnih odgovornosti prijavljivanja (uključujući obavezne odgovornosti prijavljivanja u nadležnostima u kojima se primjenjuju), kao i koraka koje treba slijediti i kome se obratiti u slučaju problema u vezi s zaštitom maloljetnika. Od svih ljudi povezanih sa LDA Mostar se očekuje da prijave svaku sumnju da neko maloljetno lice trpi povredu prava.
- **Odgovor na zlostavljanje djece:** Preduzeti mjere za podršku i zaštitu djevojčica i dječaka kada se pojavi zabrinutost za njihovu dobrobit; podržati one koji prijavljuju takve zabrinutosti; istražuje ili saraduje sa bilo kojom istragom koja je nastala; i poduzeti sve potrebne korektivne mjere kako bi spriječili da se takva aktivnost ponovi.

Politika definira vodeća načela, pristup i standarde koje treba ispuniti u različitim aspektima našeg rada kako bismo osigurali da LDA Mostar bude sigurna organizacija za djecu.

4. Izjava posvećenosti i obaveza

LDA Mostar je društveni subjekt koji osmišljava i razvija procese učešća građana. Sastavljen od multidisciplinarnog tima, LDA Mostar surađuje s različitim akterima uključenim u lokalni ljudski razvoj, a posebno s javnom administracijom koja traži inovativne formule za transparentnost i demokratsko jačanje.

LDA Mostar surađuje s javnom upravom i građanima u promoviranju participativnih demokratskih procesa uz tehničku podršku i povezivanje domaćih i međunarodnih iskustava. Njegov glavni cilj je promoviranje artikulacije inovativnih praksi participacije, generisanje razmjene znanja između zajednica, organizacija i uprava koje traže novu demokratsku institucionalnost.

Kao organizacija čiji su zaposleni ili partneri direktno ili indirektno povezani sa djecom i adolescentima, imamo zakonsku i moralnu dužnost da učinimo sve što je moguće da ih zaštitimo od moguće štete. Tim LDA Mostar je u potpunosti posvećen očuvanju dobrobiti sve djece i adolescenata i promoviranju njihovih prava, uključujući njihovo učešće u pitanjima koja ih se tiču. LDA Mostar ima za cilj djelovanje u skladu sa nacionalnim i evropskim zakonima o zaštiti djece, kao i stvaranje sigurnog i zdravog okruženja za djecu i mlade sa kojima ćemo realizirati projekte.

Sva djeca, gdje god da žive i bez obzira na njihove okolnosti, imaju pravo da budu zaštićena, njegovana i slobodna od svih oblika nasilja, zlostavljanja, zanemarivanja, maltretiranja i eksploatacije kako je utvrđeno Konvencijom o pravima djeteta¹, Konvencijom za Zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda (ECHR)² i Lanzarote konvencija (Konvencija Vijeća Evrope za zaštitu djece od eksploatacije i seksualnog zlostavljanja)³.

Ova politika se odnosi na aktivnosti koje se bave načinom na koji rad organizacije i radna praksa utiču na dobrobit djece. U svom najosnovnijem obliku, zaštita uključuje prevenciju fizičkog, seksualnog i emocionalnog zlostavljanja i maltretiranja od strane LDA Mostar. Jedan od njegovih glavnih ciljeva je osigurati dobrobit djece.

¹ Konvencija on the Prava of the dijete, Art. 19, www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx

² https://www.w.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf

³ <https://rm.coe.int/1680084822>

4.1. Primjenjivost obaveza

Opredjeljenje za provođenje ove politike pokriva sve zaposlenike i druge koji djeluju u ime LDA Mostar i odnosi se na sve aspekte rada organizacije i profesionalnih odnosa gdje su djeca i adolescenti potencijalno pogođeni. Zaštita maloljetnika je svačija odgovornost i svi ljudi povezani s organizacijom moraju se pridržavati te obaveze.

4.2. Prihvaćanje dužnosti brige i drugih zakonskih obaveza

4.2.1. Procedura uslijed kršenja politike zaštite djece

Upravni odbor će istražiti kršenja na pravičan, nepristrasan i podržavajući način kroz sljedeće smjernice:

- Razgovaranjem o nepoštivanju sa svima uključenima i oni će biti obaviješteni o procesu od slučaja do slučaja.
- Davanjem predstavniku priliku da iznese svoju verziju činjenica.
- Detalji kršenja će biti snimljeni, uključujući verzije svih strana i rezultat.
- Osigurati da se stvari u vezi sa kršenjem čuvaju u tajnosti.
- Pristupanjem odgovarajućem ishodu o kojem će se odlučiti na osnovu dokaza i diskusije.
- Suspendiranjem uključenog predstavnika dok se istraga ne završi i dok se ne donesu nalazi.

4.2.2. Ishod kršenja politike zaštite djece

Ovisno o prirodi prekršaja, rezultati mogu uključivati:

- Naglasiti relevantan element politike i procedure zaštite djece.
- Obezbijediti nadzor.
- Edukacija i kontinuirana obuka.
- Posredovati između onih koji su uključeni u incident (kada je primenljivo).
- Disciplinske procedure, ako je potrebno.
- Pregled postojećih politika i procedura i razvoj novih politika i procedura ako je potrebno.
- Ako incident predstavlja krivično djelo (prema domaćem i međunarodnom pravu), mora se poštovati uobičajna zakonska procedura

5. Plan Implementacije

5.1. Sigurnost pri zapošljavanju/regrutovanju

Uspostavljene su bezbijeđne procedure regrutovanja i selekcije, koje se redovno revidiraju i ažuriraju. Svi novi zaposleni će biti upoznati sa Politikom zaštite djece i pridržavat će se svoje obaveze da je poštuju. LDA Mostar osigurava da svi zaposleni budu obaviješteni i dobiju primjerak Politike zaštite djece.

5.1.1. Intervjui

Ako posao posebno uključuje rad sa maloljetnicima, pitanja za intervju za zapošljavanje će biti prilagođena i proširena kako bi se utvrdila specifična podobnost kandidata. Pored postavljanja pitanja o prazninama u istoriji zapošljavanja, niz relevantnih pitanja bi se mogao koristiti za utvrđivanje stavova kandidata prema zaštiti djece.

5.1.2. Reference i pozadinske provjere

Svrha pozadinske provjere je da se utvrdi da podnosilac prijave nema istoriju krivičnih djela protiv maloljetnika i da u prošlosti nije bio isključen iz rada s njima. LDA Mostar periodično ponavlja provjere prošlosti svih svojih članova i saradnika. Osim pozadinske provjere, reference prethodnih poslodavaca se provjeravaju kao alat za sticanje uvida u radni učinak kandidata u prošlosti.

5.2. Trening

Obuka za nove članove i saradnike omogućava novom osoblju da prepozna svoje odgovornosti u vezi sa svojim radom i prijavljivanjem loših praksi ili zabrinutosti u vezi sa mogućim zloupotrebama.

5.2.1. Svijest o obavezama zaštite djece

Svi članovi tima LDA Mostar proći će obuku o zaštiti djece. LDA Mostar je odgovorna za pružanje obuke po potrebi. Novoprimljeni radnici i drugo osoblje koje direktno implementira programe takođe treba da prođu obuku. Odgovorno rukovodno osoblje je odgovorno da garantuje da oni koji prijavljuju poznaju i razumiju Politiku zaštite djece i da prođu takvu obuku. Ostala obuka će biti potrebna u zavisnosti od specifičnih odgovornosti posla.

5.3. Etički kod

LDA Mostar mora osigurati da svi novi predstavnici dobiju primjerak Politike dječije zaštite prije sklapanja ugovora o radu. Moraju pročitati, potpisati i vratiti kopije politike kako bi pokazali da su svjesni i da su saglasni da postupaju u skladu sa Politikom i procedurama.

5.4. Siguran dizajn aktivnosti

5.4.1. Informacije i saglasnost za punoljetne osobe

Kada su djeca ciljna grupa i dio su faze implementacije programa, projektno osoblje mora dobiti pismenu saglasnost svojih roditelja/zakonskih staratelja i/ili relevantnih školskih organa za brigu o djeci prije početka implementacije programa; Isto tako, mora se dobiti njihov pristanak za snimanje maloljetnih slika i/ili snimanje glasa (vidi Aneks 1).

Zakonski staratelji maloljetnika moraju biti u potpunosti obaviješteni o tome šta će podrazumijevati implementacija programa prije nego što se od njih zatraži da potpišu ovaj obrazac i njihov pristanak mora biti dat dobrovoljno.

5.4.2. Informacije i saglasnost za maloljetnike

U zavisnosti od uzrasta i stručnosti maloljetnika, svaka faza implementacije programa im se detaljno objašnjava prije početka realizacije. Ovo treba objasniti jednostavnim jezikom koji odgovara njihovom uzrastu i nivou znanja.

Pravo djeteta da odbije učešće u projektu mora se poštovati u njegovoj implementaciji, čak i ako je roditelj ili staratelj dao saglasnost da djevojčica ili dječak učestvuju. Predstavnici LDA Mostar moraju osigurati da su provedene mjere kako bi se osiguralo da zdravlje i dobrobit maloljetnika i članova organizacije budu zaštićeni tokom faze implementacije.

Programi dizajnirani za dječake i djevojčice moraju biti zasnovani na dokazima i ispunjavati posebno visoke zahtjeve za kvalitet i sigurnost. Sigurnosni problemi se također moraju biti adresirani po pitanju proizvoda ili usluga koji nisu dizajnirani za korištenje od strane djece, ali mogu predstavljati bilo kakvu opasnost za njih.

5.4.3. Online okruženja

Sigurnost djece na internetu je ključna za organizaciju kako bi spriječila, odgovorila i riješila svaki potencijalni rizik po njihovu sigurnost prilikom korištenja digitalnih usluga organizacije. LDA Mostar osigurava da online okruženja budu u skladu s nacionalnim i međunarodnim standardima⁴ o zdravlju djece, zaštiti okoliša i sigurnosnim standardima kroz sljedeće radnje (gdje je to prikladno i potrebno):

- a) Označavanje sadržaja koji nije primjeren za maloljetnike.
- b) Uspostavljanje roditeljske kontrole i pružanje kontekstualnih smjernica roditeljima i starateljima o tome kako koristiti takve alate s poštovanjem i odgovorno bez kršenja prava djeteta na pristup informacijama ili učešće.
- c) Pružanje smjernica o tome kako se nositi sa zloupotrebom, kao što su alati za prijavu, „grupna pravila“, zaposleni obučeni da intervenišu i koji mogu pružiti veze sa vanjskim agencijama.
- d) Smjernice za rukovanje sadržajem seksualnog zlostavljanja djece ili nezakonitim sadržajem, uključujući procese obavještanja i uklanjanja.
- e) Mjere privatnosti i zaštite podataka, na primjer, o dijeljenju i čuvanju ličnih podataka.

6. Evaluacija i istraživanje sa maloljetnicima

LDA Mostar je inkorporirala instrumente evaluacije u dizajn svojih intervencija, projekata i programa. Evaluacije su promovisane iz uvjerenja da su one nezaobilazna komponenta ciklusa intervencije, neophodna da bi se mogao znati i širiti njegov uticaj, a samim tim i pretpostavka za poboljšanje njegovog kvaliteta i efikasnosti.

Evaluacija i istraživanje su dva različita načina pristupa stvaranju znanja, koji se posebno razlikuju po svrsi, primarcima i vremenu proizvodnje.

Evaluacija ima primijenjenu prirodu, usmjerena na mjerenje vrijednosti intervencije ili programa u specifičnom kontekstu njenog izvođenja. To također može biti interna vježba za praćenje planova i strategija LDA Mostar. Znanje stečeno evaluacijom ima za cilj da unaprijedi osobu koja se evaluira i da za to bude odgovorna. Primaoci evaluacije su:

- finansijeri i klijenti u cilju dobijanja objektivne i transparentne informacije o ispunjenosti i uticaju projekata i ugovora;
- Stanovništvo koje učestvuje, posebno u procesima učešća koji se održavaju tokom vremena i sa određenim stepenom samouprave.
- Tim LDA Mostar, kako bi izvukao pouke koje omogućavaju unapređenje aktivnosti, projekata, programa, planova i strategija u budućnosti.

Istraživanje koje promoviše LDA Mostar ima za cilj generisati nova znanja kao rezultat, ali ne isključivo, iskustava kojima upravlja entitet. Predlaže se potvrđivanje ili opovrgavanje hipoteza koje proizlaze iz učenja koje su od koristi i priznanja akademske zajednice, kao i ljudi i subjekata

⁴ https://www.unicef.org/csr/files/UNICEF_ChildSafeguardingToolkit_FINAL.PDF

uključenih u promicanje inovacija u oblasti demokratskog učešća, uključujući LDA Mostar i njegovo okruženje.

I evaluacija i istraživanje stvaraju znanje, iako, kao što smo vidjeli, s različitim svrhama i primateljima. Upravljanje proizvedenim znanjem morat će uvažavati ove razlike i to se također mora odraziti na upravljanje korporativnom komunikacijom i internim i eksternim aktivnostima obuke LDA Mostar.

6.1. Evaluacija

Kvalitativna i kvantitativna evaluacija intervencija nastoji da procijeni efikasnost metodologije u svakoj od grupa učesnika, kao i uticaj intervencija i postignuta dostignuća. Provodi se sa učesnicima, agentima i ključnim informatorima, koji će biti objekti proučavanja. U većini programa participacije djece koje je razvila LDA Mostar, obično se koriste sljedeći instrumenti:

METODOLOGIJE	INSTRUMENTI	OPIS
Kvalitativna evaluacija	Dnevnik posmatranja	Posmatranje sa narativnim zapisom koji omogućava identifikaciju odgovora grupa učesnika na dinamiku i predložene alate. Isto tako, snimanje grupne dinamike tokom sesija omogućava identifikaciju individualne i grupne evolucije.
	Fokus grupe i grupe za diskusiju	Sastanci sa malim grupama učesnika i/ili ključnih informatora (6 do 10 ljudi) sa unaprijed definisanim profilima i sadržajem u obliku otvorenih pitanja, sa ciljem da se podstakne grupna diskusija i prikupi njihove ocijene o procesu, postizanju rezultata i prijedloga za poboljšanje.
Kvantitativna evaluacija	Upitnici profila i zadovoljstva	Na osnovu upitnika prikuplja se nivo zadovoljstva učesnika u odnosu na prostor u kojem su učestvovali i podatke o sociodemografskom profilu.
	Evaluacijski upitnici	Upitnici za evaluaciju prije/nakon postizanja imaju za cilj evaluaciju nivoa učenja i uticaja intervencija na osnovu unaprijed definisanih varijabli.
Participativna evaluacija	Participativna dinamika	Dinamika participativne evaluacije kao dinamika prikupljanja očekivanja (na početku intervencije) i njihovog ispunjenja (na kraju) ili dinamika samoprocjene procesa.

6.2. Istraživanje

Jedna od glavnih pravaca istraživanja LDA Mostar je participacija djece i mladih. Ovo istraživanje se zasniva na savezima sa istraživačima i drugim partnerima koji to omogućavaju i koji su doveli do prisutnosti LDA Mostar u naučnim i terenskim publikacijama.

Istraživanje o učešću djece i mladih fokusira se na procese koji omogućavaju izvođenje kvazi-eksperimentalnih studija kako bi se odgovorilo na hipoteze o mogućim efektima dizajna.

Postoji veliko mnoštvo podataka prikupljenih u ovoj liniji i jedan od trenutnih ciljeva je da ih možemo iskoristiti analizom rezultata prema varijablama kao što su prebivalište, socioekonomski kontekst ili spol sudionika, kao i višeslojnom analizom. Kao inovaciju, u narednim godinama također želimo proučiti efekte koje dobrovoljno i nasumično učešće, online i offline, ima na različite psihosocijalne varijable i polarizaciju.

7. Izvještavanje incidenata

Većina djece koja doživljavaju zlostavljanje ne traže pomoć, pa je njihovom prijavljivanju i otkrivanju informacija potrebno pristupiti s većom svjesnošću i odgovornošću. U skladu sa politikom nulte tolerancije organizacije i nacionalnim zakonima, svi članovi organizacije treba da budu upućeni da prijave sve situacije u vezi sa zlostavljanjem kojima su svjedoci ili na koje sumnjaju, uključujući uznemiravanje, verbalno zlostavljanje ili uvrede. Bilo koja zabrinutost koja se pojavi treba uvijek biti prijavljena, bez stavljanja člana organizacije u poziciju da lično projeni da li je došlo do povrede ili ne.

8. Povjerljivost

LDA Mostar je opredijeljena za očuvanje povjerljivosti osjetljivih informacija u vezi sa prijavljenim incidentima zaštite djece. Lične informacije će se dijeliti uzimajući u obzir sigurnost djeteta, svjedoka i osobe koja je predmet prijave, ili radi zaštite integriteta istrage.

9. Komunikacija kroz medije

Organizacija ima za cilj da preduzme odgovarajuće sigurnosne mjere kako bi zaštitila djecu na svim mjestima za internet marketing, uključujući društvene medije, sajtove za časkanje, blogove i web stranice (npr. da ne promoviraju ponašanje ili nasilje koje je štetno i nezdravo). LDA Mostar osigurava da je komunikacijska politika usklađena s nacionalnim i međunarodnim standardima o zdravlju djece, zaštiti okoliša i sigurnosnim standardima:

- Djeca moraju biti zaštićena od upotrebe i eksploatacije kao marketinške tehnike za promociju proizvoda bilo koje vrste, kako u školama tako i drugdje.
- Pribavite informisani pristanak roditelja (Aneks 1) za pribavljanje fotografija.

10. Sporazumi sa partnerima

LDA Mostar ima širok spektar partnera, uključujući lokalne nevladine organizacije, organe vlasti i lokalne institucije. Prije saradnje, organizacija treba osigurati da postoji temeljita procjena partnerovog kontakta i uticaja na djecu tokom partnerstva i šta to znači za sporazume o zaštiti djece.

11. Posvećenost dobrim praksama

LDA Mostar je posvećena stvaranju i održavanju organizacijske kulture zaštite, u kojoj se svi ljudi s kojima saraduje ili koji rade za LDA Mostar osjećaju ovlaštenima da zahtijevaju uzajamno poštovanje i nediskriminatorno ponašanje, u kojem nedozvoljeno ponašanje nije prihvaćeno i moć nije zloupotrebljena. Zaštita maloljetnika u radu LDA Mostar u potpunosti je naša odgovornost i o tome moramo voditi računa u svim aspektima našeg rada.

Od svih ljudi zaposlenih u LDA Mostar se očekuje da se posvete poštivanju dobrih praksi. Timovi unutar organizacije i partneri u oblasti zaštite i prevencije nasilja nastoje da ponude najbolje usluge i savjete, kao i da budu u toku sa dobrim praksama zaštite maloljetnika u sektoru i općenito. Kako bismo osigurali da je zaštita i prevencija nasilja djece u konstantnom fokusu našeg rada, LDA Mostar je otvorena za povratne informacije, u svrhu kontinuiranog učenja i usavršavanja.

12. Aneksi

Aneks 1 – Obrazac saglasnosti

Ovim pristajem na

korištenje fotografija koje je napravio XY između (datum)/(datum)

mene _____
(Ime prezime)

mog djeteta / moje djece _____

_____ (Imena, prezimena)

za:

- **Reklamni i informativni materijali, brošure** ne
- **Poster** ne
- **Novinski članci i izvještaji** ne
- **Web stranica i online mediji** ne
- **Društvene mreže poput Facebooka, Instagrama, Pinteresta i drugih** ne
- **Izložbe** ne

Svjestan sam da se fotografije objavljene na internetu mogu naći širom svijeta. Ne može se garantovati potpuno brisanje fotografija sa interneta.

Svjestan sam da ovu saglasnost mogu opozvati u bilo kojem trenutku putem e-pošte na ldamostar@aldaintranet.org. Ova izjava će se pohraniti zajedno sa fotografijama i koristiti za zaštitu prava na gore navedene fotografije .

Po želji, pristanak se može dati i kao video izjava.

Mjesto, datum

Potpis

